

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus, Dimercres 23 d' Agost de 1899

Núm. 3.346

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, Il·lustrada Mallofré, carrer Junquers, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
en provincias trimestre. 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son las millors
probas pera demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

és lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de
A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de
peix.—Cascos d' arengada. Opera
adops de las hortallissas.

Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.

Acreditadas especialitats

DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D'OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agrícola celebradas en la ciutat de Tortosa,
en la internacional de Brusselas, any 1891,
en lo Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d'honor, any 1892 y ab medalla de plata
en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

pera tenyir lo cabell y la barba

LA MES ECONOMICA QUE 'S. CONEIX Y DE POSITIVS RESULTATS

Enforteix, hermojeja, rejuveneix y es rápida en lo modo d' obrar, donchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera
recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, perblanchs que estiguin.—**AMPOLLA 2 PESSETAS.**

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin.
Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de com-
pra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventatjes
difficils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marca senzillament variable y ab un simple moviment de palanca
se regular y cambian á voluntat, las velocitats mínimas á máximas.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat conside-
rarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

Catalunya sempre catalana

La castellanisació de Catalunya no ha sigut possi-
ble lograrla, malgrat la perfidia constant dels unifor-
mistas durant un espay de quatre sigles, en lo qual
han usat en tota classe de medis per obtindre la tras-
formació de nostre poble, unich recurs d' assegurar lo
domini de la rassa del Quixot sobre la catalana y ex-
terminar de rebot nostre nacionalitat.

La riquesa d' ayguas terribles que 'l centralisme
ha abocat continuament á nostre terror pera servir d'
adop á la llavor que un dia hi plantá, per mes que no
'ns hagi inundat per complet, fou excessivament
abundant per deixarhi grans y pestilents fangueras,
que convé sanejar depressa, si s' vol evitar que 'ls
mismas que se 'n desprenen acabin d' enmatsinar
nostre sanch y siguin causa de certas malalties lar-
ges y debilitants, que si no matan deixan inútil l' or-
ganisme.

Lo sanejament per excelencia que devém usar per
llimpiar la bruticia que encare 'ns queda de lo molt
que ja sanejaren nostres autecessors consisteix en fer
reviurer l' esperit genuinament catalá, lo que, si bé
anüha en tots los cors catalans, en bastants s' hi está
tant adormit que en realitat sembla mort.

L' llengua ha sigut la muralla que ha resistit en
primer lloch la invasió forastera y la ha privada de
fer majors avenços. Coneixent sa importancia contra
d' ella han dirigit nostres enemichs sos atachs poster-
gentils, cuent no han pogut prohibirlos, mes sempre

inútilment. Catalunya vol ser catalana y per aixó sos
fills parlan en catalá.

La historia de Catalunya desterrada de las escolas,
ahont se la desnaturalisa ab la nova historia d' Es-
panya, cuant s' en fá alguna referencia, ha sigut tam-
bé el baluart de resistencia per la gent més ó menos
instruhida contra las embestidas uniformistas.

Lo poble que per falta de medis no ha pogut lle-
gir en bonas fonts las veritats historicas y que si res
ha llegit es sols la historia corregida, pera saber la
veritat s' ha servit de la tradició, y aixís de pares á
fills y de una generació á l' altre s' ha conservat en-
tre ell, dintre de cada comarca, la historia de la terra,
fent excelents patriois.

La legislació catalana es lo turó ahont está cla-
vada la senyera que caracteriza nostra rassa. Per ella
som lo que som y havém estat, y ab ella serém lo que
havém de ser.

Contra aquesta trinitat en particular han dirigit
en tot temps sas iniciativas els que per despit y egois-
me s' han proposat portar á terme la desaparició del
poble catalá, porque ella es la que li dona vida y for-
talesa pera lluytar ab ventatja contra l' iniquitat ma-
nifesta dels seus desvaris.

Cal donchs pendrer consell del enemich, ja que 'ns
ha ensenyat ab sa táctica la part més resistent de nos-
tre casal.

Llengua, historia y legislació son tres columnas
fermas sobre quinas reposa principalment l' edifici de
la nacionalitat catalana; son tres miralls que reflectan
l' ánima de nostre poble y en quins deu Catalunya mi-
rarse, pera progressar en la via de la vida; son tres

puntals que sostenen y mantenen viu y altivol lo ca-
sal payral de nostre Catalunya.

Enrobostim en quant nos sigui possible aquestos
fonaments pera reedificarhi los derrumbaments suferts
per causa del temps y de la má destructora dels mata-
pobles.

Generalisém nostre parla fentne us en totas las
ocasions; introduhimla novament en actes corporatius,
que tenen son color marcadament oficial, y de pes en
pas la portarem allí hont li correspón. Desterrém sem-
pre que poguem la llengua forastera de certas reunions
de familia y especialment de la correspondencia par-
ticuliar, substituhimla per la propia.

Divulguém els coneixements historichs de Catalu-
nya, procurant fer comparacions entre la época de la
Patria lliure y la época del uniformisme y trayentne
las oportunas consecuencias.

Procurém encoratjar á nostres llegistas á fi que lo-
grin completar nostra legislació esporgant tots los se-
calls que s' hi hagin fet y enriquintla ab los avenços
que la época demana, al objecte de que s' pugni adap-
tar per complet á nostra naturalesa y ab son ús se-
leccionarnos com requereix tot poble que vol viurer.

Lo temps de proba en son major grau ha passat ja.
Los bons catalans foren fracasat ab la virilitat que 's
caracterisava tots los plans tramats per lo despotisme
pera l' extermini de sa patria. Es de creurer que 'ls
que novament puguin apareixer no igualaran ab sa
pérfida tirania als que per nda voluntat absoluta s'
imposaren en varias ocasions als catalans; y encara
que aixís los confiem que may suraran si cada un de
nosaltres, imitant la tenacitat heroyca de nostres avis,
es carrega sobre sas espatillas la creu de la patria, y en
lo llarch calvari que li fan recórrer los seus juheus
no l' abandóna fins arribar al cim de la montanya,
ahont hi trobarém la total redempció.

Dreyfus y l' anti-dreyfusisme

En lo fons d' aqueix asquerós *affaire* Dreyfus que
tant comou á la opinió pública de la Fransa en los
presents moments, no hi ha que buscarhi, no, la in-
fluencia tan hecanta del element anti-semita, ver-
dadera babarota ab la que s' ha espigut enlluhernar á
tothem....

Com no hi ha que buscarhi tampoch la rahó que
puga haverhi en contra ó en favor del criteri juridich
de la inmutabilitat de la *cosa jutjada* (*res judicata*),
del fallo técnic donat al públich de la sentencia fer-
ma, porque aqueixa rahó, tractantse, com en aquell
assumpto judicial se tracta, d' un fallo empés per una
jurisdicció especial no togada, may podria afectar el
decoro ó al prestigi de cap magistratura. Y d' aquí
que no s' puga gayre facilment compendre l' perquè d'
haverse invocat aqueixa rahó singular; ni menos en-
cera la relativa gratuïtat ab la que l' ha acceptat com
á bona la jurisdicció ordinaria per durant tant de
temps; fins al punt de que haja pogut semblar un gros
atreuiment la decisió del Tribunal de Cassació de
Fransa donar lloch á la revisió del procès.

Mes, si res de tot alló que puga rahonablement
buscarse en lo fons tan obscur del *affaire* que avuy s'
está ventilant definitivament á Rennes, hi ha allí pel
contrari, s' hi senyala ben clara la trascendencia ig-
nota de la influencia d' un determinat element polítich
social; s' hi pot remarcar, també, lo sagell de la suges-
tíó exercida per una preocupació general ó colectiva,
frúyt directe de la influencia d' aquell element sudit.

Si, es l' exercit elevat per la opinió fins al suprem

concepte d' institució fonamental intangible y necessària; es l' apassionament d' un poble per tot allò que guarda referència ab aqueixa pedra angular de la constitució d' un Estat fonamentada en gran part sobre lo Militarisme; es, també, la equivocada creencia de que qualsevol cosa, qualsevol idea que vinga a posar en dubte la totalitat de las excelencias de la institució mateixa la rebaixa de fet; son totas aqueixas cosas juntas, es lo fantasma del desprestigi del exèrcit allò que ha extraviat dintre de la Fransa d' avuy, tant ó més cessarista que la del segon imperi, á la opinió pública d' una gran massa de la nació en relació á aquesta assumpto.

Perque ha sigut la Fransa somnadora de sempre, la Fransa de las homéricas glorias militars y la de las grans batallas guanyadas en contra de tot lo mon, aquella que ha vist en perill lo prestigi del Exèrcit, la dignitat del instrument de la forsa destinat á fer brandar ben victorios arreu lo *drapeau* tricolor. Tant com han sigut l' Exèrcit mateix, gelós de sa exageradíssima influencia social, l' históric Militarisme impenitent que ha portat tantas vegadas á la Fransa sencera envers la ruina, los que, ajudant aquest moviment reaccionari que ha tingut lloch dintre d' una República que s' té á sí mateixa per liberal; han sigut ells los que, prevalentse d' aixó, han aprofitat la ocasió pera establir ó imposar definitivament lo criteri necessari de la vulnerabilitat del prestigi del Exèrcit y pera desafiarse resoltament á aquella poca opinió pública que no s' trobava d' acort ab ells, senyalant lo dualisme inconciliable entre la Fransa anti-dreyfusista y la revisionista, entre la Fransa esclava del Militarisme y la Fransa democrática, essencialment burgesa, essencialment pacífica, sempre treballadora y ciutadana.

La oposició entre la gent paysana ó provinciana, además, ab l' altra gent del Centre; la oposició de la Fransa departamental y de la Fransa tancada á París; aquell antic antagonisme local que feya demanar en 1870-71 la pau á tots los francesos que no eran pas parisencs, mentres que ls *communaux* de Montmartre predicavan la guerra y la destrucció á *outrance*; la inconciliable rivalitat, en fi, demostrada per la Fransa militar envers la Fransa paysana en las més culminants ocasions de tota una llarga historia; tot aixó, tot lo que, en una paraula, pot haverhi d' apassionat y de mesquí dintre de l' ànima colectiva d' un poble, en lo que, d' una part, hi ha alguns bona gent que pensa bé y que treballa y, d' un altre costat, s' hi troba una multitud prou inmensa que no més somnia ab romàntichs ideals; tot aixó es lo que hi ha que sapigner véurehi també en lo negoci judicial del ex-deportat á la Isla del Diable....

Per aixó es que alguns francesos, no pas gayres, no mes aquells que pensan ab una certa serietat, han demanat sempre la revisió. Per aixó es, igualment, que moltíssims cridavan desafortadament: ¡Mori en Dreyfus!... Y lo pitjor del cas es que quan en Emili Zola pronunciá la paraula tremenda: *J'acuse!*..., n' hi hagué prou ab que l' genial autor de «La Débâcle» prengués partit en favor d' un suposat ignoscent pera que aquella generosa Fransa que havia semblat perdonar al novelista que en «L' Assommoir», que en «Pot Bouille», que en «La Terre», que en «Germinal», retratava de mà mestra sa decadencia complerta social tant com la fonda dissipació de sas costums privadas, pero que no podrà perdonar may al fidel narrador de sa més grossa desgracia exclusivament política y militar, aquelles planas inmortals de «La Débâcle» en que ha posat de manifest la debilitat y la ineptitud ab las que la Fransa del segon Imperi escometé la campanya del *any terrible*; n' hi hagué prou ab allò, repetim, pera que la Fransa del Militarisme, trobant la ocasió cridés també: ¡Mori en Zola!...

Avuy en Zola ha retornat semi-trionfant á París, á aquell París que ell ha sapigut conèixer tan bé y tan á fons, á aquell París anti-semita, anti-revisionista, que en sa persona y en la d' en Dreyfus contemplá per un moment las victimas propiciatorias que hi havia que inmolarse sobre l' altar de la pàtria, en holocaust sagnant del honor del Exèrcit, al que s' volgué fer ridículment solidari d' una senzilla cuestió d' apreciació d' un pretés erro judicial militar....

Allí, á Rennes, en aqueixos moments s' está ventilant encara la difícil tramitació del novíssim procès... Haurá, á la fi, dominat la corrent del bon sentit, y, qualsevol que després sian los resultats de la revisió intentada pel element fogat civil, podrán, d' aquí en endavant, considerarse apaybagats per sempre ls odís difundits entre germans d' una nació mateixa, fills del apassionament exagerat del amor sentit envers l' Exèrcit y sas glorias, per la trascendencia d' un esperit tal de corrupció de la verdadera organizació social com es lo del Militarisme?...

Ah!... Que s' apressurin á pensar los verdaders demócratas de totas las terras, de totas las nacions, á Fransa com fora d' ella, que l' excessiu afalach demostrat á voltas pels governants envers l' Exèrcit, que las complascencias sentidas pels homes polítichs civils per lo Militarisme, no poden conduhir en definitiva á res més que al esclavatje del poble. Perque si aquells tranzigeixen ab las pesadas exigencias del element militar, es tan sols perque l' necessitan com á instruments de sos plans y com á garantia suprema de la conservació del ordre material establert baix qualsevol forma d' imposició moral que ls governants pretengan fer prevaldre.

Que s' recordin, per lo tant, de que no es pas del prestigi del Exèrcit allò de que ells están gelosos, no. Y que pensin, en consecuencia, que quan, coincidint ab aqueixos sentiments, s' arriba á fer prou pas entremitj de la opinió pública ofuscada de qualsevol país una tendencia tan reaccionaria com la que havém analisat hi ha avuy, las aspiracions cessaristas y dictatorials dels governadors, renaixen sempre, lo Militarisme s' imposa á las corrents de llibertat, y l' Exèrcit, convertit en element primari del govern, consagra per intermedi de la forsa armada l' triomf y la perdurabilitat de las oligarquias més estables.

MAX.

Circular

Ara més que may, donats los cassos sospitosos de pesta bubónica ocorreguts en la ciutat de Oporto, del velt Regne de Portugal, segons las noticias oficials publicadas en la «Gaceta de Madrid», se precisa que ls pobles tots estiguin preparats pera prevenir y en son cas combatre ab éxit la epidemia, si desgraciadament invadeix nostre territori.

Un dels serveys que reclama per sa importancia atenció preferent dels Ajuntaments, es lo de la asistencia gratuita dels malalts pobres de sas respectivas localitats.

Lo reglament pera l' servey mèdich sanitari dels pobles, així com la vigent ley de Sanitat, imposan als Municipis lo deber ineludible de tenir facultats de medicina y cirugía y farmacia costejats de fondos municipals, y si be no es de creure que hi hagi poble per insignificant que sia que, olvidat de sos debers, tinga desatés aquest servey, es necessari, no obstant, en las circunstancias presents, que aquest Govern tinga exacte coneixement d' aixó, pera subsanar ó corregir á l' acte qualsevol deficiencia que observi en tan important ram. Al efecte, los senyors alcaldes dels pobles enviarán á aquestas oficinas, ab precisió, pera avans del dia 25 del actual, relació dels facultatius municipals, ab expressió de la fetxa de son nomenament, segons lo previngut en l' article 20 del expressat reglament de partits mèdichs de 14 de Juny de 1891, fento també en lo mateix plasso los sub-delegats de Sanitat dels partits judicials, expressant aquets los pobles que en sos districtes respectius careixin del servey mèdich sanitari, á fi d' adoptar las resolucions que cada cas exigeixi.

Tarragona 18 d' Agost de 1899.—Lo governador, Manuel Luengo.

CRÓNICA

Avuy comensa la publicació en forma encuadernable del monólech «Zagetas d' or» original de nostre company de redacció Pere Cavallé. A continuació publicarem hermosos treballs del distingit escriptor catalá D. Joan Perez Jorba.

Esperém que será ben rebuda tal millora per nostres llegidors.

Ahir vegerem ab sorpresa que l' carrer Nou de Sant Joseph estava tancat per una valla.

Tenia l' permís corresponent lo vehí de dit carrer que ha portat á cap tal obra perjudicant notablement als demés vehins?

Esperém veure contestada aquesta pregunta per qui correspongui.

Si avuy se reuneix sufficient número de regidors, á las set del vespre se celebrará sessió de primera convocatoria.

Agrahim en lo que val la deferencia que ns han tingut D. Enrich Salvadó Domingo, director de nostre colega *Las Circunstancias*, y D.ª Maria Pujol Folch, al fernes saber son efecte at enllás y oferirnos son nou domicili.

Aprofitém aquesta nova ocasió pera repetirlos nostres desitjos de que disfrutin una interminable série de felicitats.

En lo «Círcol Artístich Catalá» s' ha instalat una biblioteca quins llibres estarán desde l' primer del mes vinent á disposició dels senyors socis.

Tenim també entés que dintre poch temps se portarán á la práctica varis projectes que respondrán al fi perque fou fundada aquesta societat.

A las duas de la matinada d' ahir los núvols que durant lo vespre se passejaren per nostre cel ens en-

viaren una petita pluja acompanyada de trons y llampechs.

L' aygua que rebé la terra de nostres camps sino de sàvia li serví al menys de refresch, ab qual motiu baixá l' termómetro.

Se comensan á veurer ja per aquesta ciutat algunes que eltras collas de vermadors, mostra patent de que aviat comensarán las tascas de la brema en nostres camps.

Hem rebut lo programa de las festas que se celebrarán á Sitjes los dias 24, 25, 26 y 27 del corrent.

Dit programa es en extrèm atractiu figuranthi pera l' dia 25 un aconeximent artístich ab la representació del drama «Lladres» del Ignasi Iglesias y l' «Alegria que passa» d' en Russinyol y d' en Morera.

Si no tenim cap contratemps pensém assistirhi y donar compte detallat á nostres llegidors de ditas festas.

La Agrupació Catalanista de Tárrega s' inaugurarà, com ja varem anticipar á nostres lectors, lo dia 10 del vinent Setembre. Per noticias particulars que n' tenim, promet esser un acte importantíssim y molt concorregut, per coincidir ab la festa major de dit poble, y per esser molts los catalanistas que han assegurat ja la seva asistencia á dita inaugural. A més de las funcions religioses que al matí s' dedicarán á Sant Eloy, patró de Tárrega, se celebrará á la tarde l' aplech catalanista, en que hi pendrán part distingits oradors y representants de las diferentas entitats que figuran dintre la «Unió Catalanista».

Ab motiu de ditas festas, la Companyia que dirigeix lo celebrat actor don Enrich Borrás donarà tres funcions en lo teatro de dit poble, representanthi l' dia 8 «Batalla de Reynas» de Frederich Scher, lo dia 9 «Lo Nuví» de J. Feliu y Codina, y l' dia 10 «Terra Baixa» d' Angel Guimerá, acabant las duas primeras funcions ab saynetes d' Emili Vilanova y la última ab lo cuadro simbólich de Manel Rocamora «Via fora lladres!» A més també l' senyor Borrás hi representarà l' monólech patriótic «Mestre Oláguer», del que n' fá una verdadera creació.

Las companyas de ferrocarrils, han resolt rebaijar lo preu dels bitllets entre Tortosa y varias estaciones de las líneas, ab motiu de las próximas festas dedicadas á la Verge de la Cinta.

L' expedició comensará lo dia 31 del corrent, y l' regrés podrá realisar-se fins lo 9 de Setembre próxim. Oportunament se fixarán los cartells anunciadors dels preus de passatje.

Mercais de Tarragona.—Oli d' oliva, 15 rals quartá. Admetilas molles de 60 á 63 pessetas, d' altres menas de 56 á 59 id. los 50'400 kilos. Garrofas de 21 á 22 rals quintá. Vins negres, priorats superiors de 35 á 40 pessetas carga. Baix priorat de 15 á 16. Montblanch y Urgell de 17 á 18. Vilaseca de 18 á 20. Cannonja 20. Rens y sa comarca 21. Las transaccions molt escasas, puig tothom espera la collita próxima. Esperits de ví, de 35 grams, de 102 á 103 duros los 68 quartés, de brisa á 15 duros carga. Mistelas blancas de 50 á 55 pessetas negras de 47 á 50, del Priorat de 55 á 65 id. Tot la carga.

D. Joseph Aguiló, més conegut per «Roeh de Porrera», que com diguerem fou traydorament ferit á Cardó fa alguns dias, se troba millorat de la lesió rebuda, disposantse retornar avist á casa seva.

Ho celebrém molt. Molts fábricas de teixits de cotó de Oporto han anunciat la suspensió dels treballs en vista dels telegramas que tenen revocant los encàrrechs que tenían rebuts.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 773'45.

Desde Sitjes

Senyor Director de Lo SOMATENT.

S' ha publicat ja l' programa oficial dels festejos que s' celebrarán los dias 23, 24, 25 y 26 del corrent, ab motiu de ser la festa major d' aquesta vila.

Dia 23.—A las deu del matí, se repartirán bonos de pá, carn y arrós á las familias necessitadas de la vila. A las tres de la tarde, sortiran los gegants y demés balls de carrer, los quals aniran á obsequiar á las autoritats en sos respectius domicilis. A las sis, ditas balls populars acompanyarán desde la casa de sos respectius administradors fins á la Iglesia parroquial, la bandera de Sant Bartomeu y ls tabernacles dels Sants Patrons, comensant després lo cant de solemnes completas, ab asistencia de la Corporació municipal.

A las nou del vespre, se disparará en «La Punta» un sorpreudent y magnífich castell de fochs artificials y marítims, á càrrech del acreditat pirotèchnic de Barcelona senyor Saura. Durant los fochs, las bandes de música situadas en lo deliciós passeig de las Palmeras, tocarán escullidas pessas. A las deu, en las societats de recreo «El Retiro» y «Prado Suburense», hi haurán funcions dramáticas y de sarsuela. En lo teatro del «Retiro» se representarà per la companyia que dirigeix lo senyor Parreño l' drama del mala-guanyet Feliu y Codina, «Maria del Carmen. En lo del «Prado», las sarsuelas «La buena sombra», «Agua azucarillos y aguardientes» y «Gigantes y cabezudos», baix la direcció del mestre D. Marián Taberner.

Dia 24.—Al rompre l'alba, tindrà lloch la bulli- ciosa y típica «Matinal», passejant per carrers y plassas la tradicional bandera de Sant Bartomeu, ab acompanyament dels gegants, nanos, balls de diables, bastons, cercolets, moixiganga, etc.

A las deu, sortirà de la Casa Pairel l' il·lustríssim Ajuntament precedit dels gegants, balls populars y bandes de música, y s' dirigirà la Iglesia parroquial hont se celebraran solemnes Oficis, interpretant la Capella de música la partitura del mestre Mercadante.

Després de lo levant de taula, las societats de re- oreo «El Retiro» y «Prado Suburense», obsequiarán á las familias y demés forasters ab brillants concerts per las bandes dels seus respectius locals.

Dia 25.—A las nou del vespre, tindrà lloch en lo teatre del Retiro la quinta festa modernista de Sitjes, ab un aconiteixement líric-dramàtic-catalá, qual programa es com segueix:

Primer.—Cuarteto (en si menor) pera instruments de corda, de Morera.—Segon. Estreno del quadro dra- mático en un acte, «Els Lladrés», del genial autor Ignasi Iglesias.—Tercer. Estreno de «La reina del cor», comedia lírica en un acte, lletra de Iglesias y música de Morera.—Quart. Gran concert de piano pel distingit pianista D. Joaquim Nin, executant las següents pessas: «Sonata» (en mi) de Scarlatti; «Au- cellada», «A la montanya» y «Escenas de Carnaval» (escenas populars noruegas), de Grieg; «Barcarola» y «Ballet», de Alió; «Amorosa», de Gay, y «Ballet», de Morera, qual piano ha sigut ofert galantment per la casa Chassaigne Frères de Barcelona, al senyor Nin, pera executar ditas pessas en aquesta solemnitat mu- sical-artística.—Quint. Estreno de «L' alegría que passa», comedia lírica en un acte, lletra de D. Santia- go Rusñol y música de Morera.

En lo teatre del Prado, se representarán baix la direcció del senyor Taberner las sarsueles «Las cam- panadas», «El santo de la Isidra», «Las bravias» y «Pepe Gallardo.»

Dia 26.—A las nou del vespre, la Agrupació Cata- lanista donará en son domicili social una espléndida festa literaria musical en la que hi pendrán part lo ce- lebrat autor dramàtic Ignasi Iglesias, lo mestre compositor Enrich Morera, lo distingit pianista Joa- quim Nin y altres entusiastas joves de la vila.

La companyia dels ferrocarrils de M. a Z. y A. or- ganizará un servey de trens ab billets d'anada y tornada de 2.ª y 3.ª classe a preus reduhits desde Bar- celona, Sans, Prat, Gavá y Vilanova a Sitjes.

Lo Corresponsal.

21 Agost, 99.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Felip. Sant de demé.—Sant Bartomeu.

Secció oficial

Registre civil del dia 21 d' Agost 1899

Naixements

Antonia Gras Tibau, de Pere y Maria.—Rosa Bala- nyá Pena, de Joseph y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Pere Vilanova Montanyá, un any, casa de camp.— Victoriá Arias Ibarz, 5 dias, Castelar, 6.—Serafina Solé Miguel, 32 anys, Menicomi.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 20

De Bergen y Valencia, en 18 dias, v. nornech Se- villa, de 598 ts., ab bacalla, consignat als senyors Boada germans.

De Liverpool y Barcelona en 15 dias v. Ulloa, de 650 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-An- drews y C.ª

Despatcadas

Cap.

Entradas del dia 21

De Málaga y Valencia en 5 dias v. Martos, de 1046 ts., ab efectes, consignat a D. Antoni Más.

De Sant Pere del Pinatar en 3 dias lliant Barcelo- nes, de 42 ts., ab sal, consignat a D. Joan Mallol.

Despatcadas

Pera Barcelona v. Luis Pinzón, ab tránzit. Pera Liverpool y esc. v. Ulloa, ab carga general. Pera Génova y esc. v. Martos, ab carga general.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Table with 4 columns: Location, Price, Location, Price. Includes Interior, Exterior, Amortizable, Cubas 1896, Cubas 1890, Exterior París, París, GIROS, Aduanas, Norts, Fransas, Orenses, Obs. 6 0/0 Fransa, Id. 3 0/0, Londres.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Table with 4 columns: Location, Price, Location, Price. Includes Interior, Orenses, S. Juan, Norts, Fransas, Filipinas, Exterior, París, Cubas del 86, Cubas del 90, Aduanas, Ob. 5 0/0 Almansa, Id. 3 0/0 Fransa, Norts, GIROS, Londres.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fionar preus inverossímils al fluit eléctric, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donará com á immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctric.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fassa á sa última tarifa son exageradament baixos, «Le Electras» los accepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctric, nostra Societat establirà pera 'ls seus abo- nats los preus següents:

Table with 2 columns: Description, Price. Includes Una lámpara incandescent de 5 bujias, de 10, de 16, de 25, Preu del kilowat, hora.

En quant a las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que 'l'altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porta a la lluyta, a ella aném ab la tranquilidat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense» Lo Director.

Telégramas

Madrid 22.

Telegrafian de Oporto que s' ha agavat la situació sanitaria.

Ahir ocorregueren alguns cassos fulminants de peste.

En los voltants del Laboratori Municipal se feren novas manifestacions contra 'l doctor D. Jordi Parejas. La cavalleria dispersá als manifestants.

Ademés de tres cassos fulminants, hi hagué shir un altre atacat de peste bubóica.

—Oport. 22.—Ahir a la nit hi hagué novas y tu- multuosas manifestacions. La guardia municipal doná varias cargas y 'ls alborotadors fugiren, xiulant y do- nant crits subversius.

A la plassa de Sant Pere continuaren ahir los des- ordres fins a la nit.

La policia carregá sabre en má sobre la multitud, la qual se nega a que 's realisi l'acordonament.

Inspira temors l' actitud del populatzo. A última hora s' ha restablert la tranquilidat.

Lo gobernador nega importancia als successos d' ahir; atribueix los desordres al desacort dels metjes sobre la epidemia y confia poguer dominar lo descon- tent del poble.

Lo domicili del doctor Jordi está custodiat per la policia.

Hi ha varis contusos a consecuencia dels desordres d' ahir.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Al que fou mon mellor amich En Hortensi Güell

Quasi 's pot dir que inspirat per tú vaig escriu- rer aquest monólech y com penyora de regoneixe- ment pensava dedicartel.

Lo destí no ha volgut que poguessis rebre aques- ta nova mostra de la estimació que mon cor per tu sentia y la que havia de ser una dedicatoria es una oració fúnebre que ab recansa vaig resant, oració que durará tant com ma vida.

Escrich donchs aquestas ratllas pera exteriorisar lo greu que 'm fa sentir ta recordansa y perque al mateix temps me sembla que saldo lo deute que am tú tenia.

L' AUTOR.

SAGETAS D'OR

Cuarto d'un cómic en un teatro convenientment amoblat.

ARCÍS (25 ANYS)

Vestirà trajo negre, perruca y platillas blancas. Estará devant del mirall caracterisantse.

¡Ma haja!, no; no 'n puch sortir, la má 'm tremo- la. ¿Y per qué? ¿Perqué tú cor sufreixes? ¿Perque una dona t'ha trahit? Bé... desprecia, oblidala, als reptils verinosos se 'ls trepitja, se 'ls llensa; fés, tu lo mateix; procura curar tas feridas en la font, aconhortadora del oblit. Pero calla, calla que tos ba- techs me destarotan, me fan bullir lo cervell, y la sanch me puja al cap y 'm cega y tot ho veig ver-

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots les pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troben explicadas ab claretat totes aquelles operacions y cuidados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc; seguit d'altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s' ven en aquesta impremta, al preu de UNA PESSETA.

Ferrocarril económic de Reus a Salou
 Servey de trens de viatgers
 que regirá desde 1 de Juliol de 1899.

SORTIDAS DE REUS			SORTIDAS DE SALOU		
<i>Matt</i>			<i>Matt</i>		
Tren núm.	2 a las	4:10	Tren núm.	1 a las	4:56
»	12 »	5:45	»	11 »	6:30
»	14 »	7:20	»	13 »	7:21
»	16 »	8:09	»	15 »	8:10
»	4 »	9:00	»	19 »	10:01
»	20 »	10:48	»	3 »	10:49
<i>Tarde</i>			<i>Tarde</i>		
Tren núm.	22 a las	12:35	Tren núm.	25 a las	2:33
»	6 »	2:32	»	27 »	3:15
»	26 »	3:14	»	29 »	3:57
»	28 »	3:56	»	31 »	4:39
»	30 »	4:38	»	33 »	5:21
»	32 »	5:20	»	35 »	6:03
»	34 »	6:02	»	37 »	6:45
»	36 »	6:44	<i>Nit</i>		
<i>Nit</i>			Tren núm.	39 a las	7:25
Tren núm.	38 a las	7:24	»	41 »	8:15

OBSERVACIONES: Los dias festius a més dels trens indicats en lo present cuadro sortiran lo núm. 24 de Reus a la 1:44 y lo núm. 23 a la 1:45 de Salou.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
 INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLOBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més económic, lo més eficás, lo mes durader y baix, garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

mell y 'm venen tentacions de baixar al pati y pujar al palco ahont s' está repapada y superba al costat de son ayman que li prodiga temptadoras caricias y agafarla am mas mans pel coll y escanyarla de poch en poch y gaudirme mirant com son rostre s' aniria amoratant... amoratant... mirant fit a fit sos ulls, espill de traydoria, com anirian perden la brillantor de la vida fins que tinguessin la brillantor de la mort... la mort dels penjats... y jo riuria ja... ja... ja... riuria... ja... ja... (aquesta rialla molt estudiada) (transacció) ¡Imbécil de mí! ¡qué dich! serenitat, fora recorts tristos, aviat comensarán l' acte y 'm convé estar tranquil pero, com es possible si la venré al meu devant com sombra provocadora, al costat, frech a frech, d' aquell home depravat que la deshonra? com es possible, si jo encar la estimo? sí, si malgrat de tot, per ella visch, si jo voldria ferla feliç apartantla del llot hont prompte estará soterrada? si no puch al unyar de mí l' recort d' aquell dia que aquí en aquest mateix lloch la vaig coneixer?

Era la nit del meu benefici. Vingué a portarme un trajo, ella llavors estava a casa 'l sastre; al primer cop ne vaig quedar cor-pres y ja sa recordansa no m' abandonà un moment; sa imatge havia ferit mon cor verge y febrosech d' amor. Altras vegadas

SAGETAS D' OR

Monólech original

PERE CAVALLÉ

ESTRENAT AMB ÉXIT

SOCIETAT LA PALMA

DE REUS.

REUS
 IMPREMPTA DE CELESTINO FERRANDO
 1899